ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Η Προστασία των Παιδιών στον Κυβερνοχώρο

Το Διαδίκτυο είναι ένα εργαλείο για τη διάδοση πληροφοριών, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για καλό ή για κακό. Από τη μία πλευρά, παραδείγματος χάρη, έχει κολοσσιαίο δυναμικό ως πηγή εκπαίδευσης για άτομα κάθε ηλικίας και ικανοτήτων. Από την άλλη, το Διαδίκτυο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να στήσει παγίδες και να εκμεταλλευτεί τους χρήστες για εγκληματικούς σκοπούς. Ανάμεσα σ' εκείνους που είναι περισσότερο ευάλωτοι σε τέτοιες παγίδες είναι τα παιδιά.

Συζητήσεις στην Παγκόσμια Σύνοδο Κορυφής για την Κοινωνία της Πληροφορίας (WSIS)

Η Παγκόσμια Σύνοδος Κορυφής για την Κοινωνία της Πληροφορίας (World Summit on the Information Society (WSIS)) συμπεριέλαβε συζήτηση για το πώς μπορούμε καλύτερα να προστατέψουμε τα παιδιά από διαδικτυακούς εχθρούς, αλλά ταυτόχρονα ενθαρρύνοντας τη θετική χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) από νέους. Στη Διακήρυξη της Γενεύης για τις Αρχές και το Σχέδιο Δράσης, που συμφωνήθηκαν από τους παγκόσμιους ηγέτες το Δεκέμβριο του 2003, "όλοι οι εμπλεκόμενοι στην κοινωνία της πληροφορίας" παροτρύνονται να δράσουν και να πάρουν προληπτικά μέτρα εναντίον οποιασδήποτε μορφής παιδικής εκμετάλλευσης.

Νέοι τύποι κινδύνων στον κυβερνοχώρο αναπτύσσονται με την εμφάνιση νέων εφαρμογών, όπως η κινητή πρόσβαση στο Διαδίκτυο, τα κοινόχρηστα αρχεία peer-to-peer (P2P), η στιγμιαία ανταλλαγή μηνυμάτων (instant messaging), τα δωμάτια συζητήσεων (chat rooms), τα διαδραστικά παιχνίδια και οι κάμερες λήψης για το διαδίκτυο.

Η επίδραση στα παιδιά τονίστηκε στη συνάντηση που διοργανώθηκε από την οργάνωση "Σταματήστε την Παιδική Πορνεία, την Παιδική Πορνογραφία και τη Διακίνηση Παιδιών για Σεξουαλικούς Σκοπούς" (End Child Prostitution, Child Pornography, and Trafficking of Children for Sexual Purposes (ECPAT)), που έχει έδρα στην Ταϊλάνδη καθώς και την οργάνωση του ΟΗΕ για τα παιδιά, UNICEF, κατά τη διάρκεια του WSIS στην Τύνιδα. Στη Συνάντηση, το ECPAT παρουσίασε τη νέα του έκθεση: "Η Βία κατά των Παιδιών στον Κυβερνοχώρο", που εκπονήθηκε ως τμήμα έρευνας των Ηνωμένων Εθνών για τη βία κατά των παιδιών. "Η έκθεση αυτή δε δίνει στην παγκόσμια κοινότητα καμιά δικαιολογία για να ισχυριστεί ότι δεν ήξερε ή ότι δεν μπορούσε να προβλέψει την αυξανόμενη με εκθετικό ρυθμό βία που υφίστανται τα παιδιά από τις νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών",

τονίζει ο διευθυντής της έρευνας των Ηνωμένων Εθνών, Καθηγητής Πάουλο Πινιέρο στην εισαγωγή της έκθεσης.

Η κατάχρηση μιας αναπτυσσόμενης συναλλαγής

Όσοι βρέθηκαν στη συνάντηση του WSIS, εξέφρασαν την ανησυχία τους για την ευκολία με την οποία άτομα που έχουν πρόθεση να βλάψουν παιδιά, κινούνται ανάμεσα στο φυσικό και στον εικονικό κόσμο. Υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο, περισσότερα από ένα εκατομμύριο παιδιά πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης παγκοσμίου εμπορίου σεξ, που εκτιμάται ότι ανέρχεται στο ποσό των $20 δις. Στο μεταξύ, η εκμετάλλευση παιδιών στον εικονικό κόσμο κλιμακώθηκε σε επικερδή επιχείρηση.

Σύμφωνα με το ECPAT, επιθέσεις εναντίον παιδιών μέσω των νέων τεχνολογιών, είναι "διαβρωτικές και προκαλούν βαθιά και μακροχρόνια φυσικά και ψυχολογικά τραύματα." Οι επιθέσεις αυτές περιλαμβάνουν παιδική πορνογραφία και "ζωντανή" σεξουαλική εκμετάλλευση online για πελάτες που πληρώνουν, online σεξουαλική παρενόχληση, κυβερνο - καταδίωξη και εκφοβισμό, καθώς και πρόσβαση σε παράνομο και βλαβερό περιεχόμενο. Οι εγκληματίες χρησιμοποιούν επίσης τον κυβερνοχώρο για να οργανώσουν τουρισμό για παιδεραστές και εμπορία παιδιών.

Μολονότι η περισσότερη προσοχή έχει επικεντρωθεί στα δωμάτια συζητήσεων (chat rooms) ως λεωφόρο για σεξουαλικούς κυνηγούς, προκειμένου να βάλουν στόχο και να "προετοιμάσουν" νέους για μεταγενέστερη εκμετάλλευση, τα παιδιά τώρα στρέφονται στην ανταλλαγή στιγμιαίων μηνυμάτων (instant messaging) και στις διαδικτυακές τεχνολογίες "peer", που είναι ακόμα πιο δύσκολο να ελεγχθούν. Αυτές οι τεχνολογίες κοινόχρηστων αρχείων γίνονται επίσης μείζον εργαλείο για διακινητές σεξουαλικών εικόνων. Στη συνάντηση, αναφέρθηκε ότι η κλίμακα και οι μεταβαλλόμενες μορφές των online επιθέσεων εναντίον παιδιών, υπερβαίνουν τόσο τις υπάρχουσες δυνατότητες της νομοθεσίας όσο και τις υπηρεσίες ενδυνάμωσης της νομοθεσίας, καθώς και την κατανόηση της κοινωνίας για τη λειτουργία των τεχνολογιών αυτών.

Μαχόμενοι τους εχθρούς

Διάφορα διεθνή προγράμματα έχουν ξεκινήσει, για να ξεριζώσουν την κακή χρήση και να ενθαρρύνουν την καλή χρήση του Διαδικτύου.

Οι αστυνομικές δυνάμεις είναι όλο και περισσότερο ενήμερες για την online εκμετάλλευση παιδιών. Ένα παράδειγμα διεθνούς συνεργασίας στον τομέα αυτό, είναι η Εικονική Παγκόσμια Ομάδα Εργασίας (Virtual Global Taskforce), που δημιουργήθηκε το 2003 ως συμμαχία της Interpol και πρακτορείων ενίσχυσης νόμων στην Αυστραλία, τον Καναδά, το Ηνωμένο Βασίλειο, και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Στην Ομάδα Εργασίας αυτή, απονεμήθηκε το 2006, βραβείο από το Σύνδεσμο των Παρόχων Υπηρεσιών Διαδικτύου του Ηνωμένου Βασιλείου, σε αναγνώριση για την προσπάθειά της να καταστήσει τον κυβερνοχώρο ασφαλέστερο για τα παιδιά.

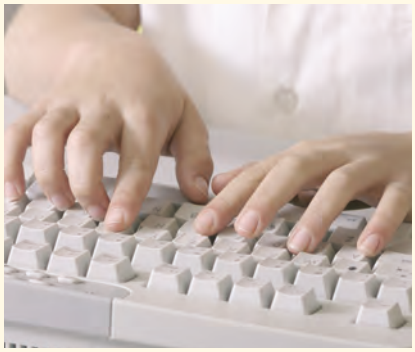

Στο μεταξύ, προσφέρονται επίσης στους γονείς τεχνικές λύσεις και υπηρεσίες, με τη χρήση πακέτων λογισμικού, που μπορούν να σταματήσουν "βλαβερού τύπου" online περιεχομένου. Επίσης, διάφορες οργανώσεις παρέχουν διαδικτυακές πύλες που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για να δώσουν στα παιδιά ασφαλείς συνδέσμους που νομιμοποιούν διαδικτυακούς τόπους.

Παράδειγμα δράσης ιδιωτικού φορέα είναι η Dimdima Kids, (www.dimdima.com) ένα online περιοδικό για παιδιά από την Ινδία, που επίσης παρέχει περιοχές ασφαλούς συζήτησης και συνδέσμους με υλικό για εκπαίδευση και ψυχαγωγία. Το όνομα του προέρχεται από τη Σανσκριτική λέξη "τυμπανοκρουσία" και εκδίδεται από μονάδα του εκπαιδευτικού ιδρύματος

Η παγκόσμια κοινότητα δεν έχει καμία δικαιολογία για να ισχυριστεί ότι δε γνώριζε ή δεν μπορούσε να προβλέψει την εκθετικά αυξανόμενη βία που υφίστανται τα παιδιά από τις νέες Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Η Προστασία των Παιδιών στον Κυβερνοχώρο

Bharatiya Vidya Bhavan. Στην Αυστραλία, ένα παράδειγμα δράσης του δημοσίου τομέα συναντάμε στο πρόγραμμα NetAlert Cybersafe Schools που αναπτύχθηκε από το συμβουλευτικό σώμα για την ασφάλεια του διαδικτύου της χώρας, NetAlert (www.netalert.net.au). Το πρόγραμμα αυτό εισάγει τα παιδιά της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τόσο στη δυναμική όσο και στις παγίδες του Διαδικτύου. Επίσης παρέχεται φροντίδα σε μικρά παιδιά, στο ειδικά σχεδιασμένο δικτυακό τόπο "Netty's World".

Χρησιμοποιώντας το Διαδίκτυο για βοήθεια

Ένας άλλος τύπος παγκόσμιας διαδικτυακής πύλης για παιδιά (www.chiworld.org) έχει ξεκινήσει από την Child Helpline International (CHI), μια μη - κερδοσκοπική οργάνωση που συνεργάζεται με την ITU στην πρωτοβουλία Connect the World. Περιλαμβάνει ένα παγκόσμιο δίκτυο γραμμών βοήθειας με 81 μέλη σε 71 χώρες.

Από κοινού, δέχονται περίπου 11 εκατ. κλήσεις κάθε χρόνο. "Οι τηλεφωνικές υπηρεσίες" ισχυρίζεται, "μπορούν να συνδέσουν τα παιδιά με την άμεση διάσωση και την ασφάλεια. Μπορούν ακόμα να παράσχουν λύσεις στο τέλος μιας τηλεφωνικής κλήσης και, όπου χρειάζεται, να χρησιμοποιήσουν τη φωνή νέων ανθρώπων, με άμεσες επεμβάσεις και συνηγορία."

Στο Παγκόσμιο Συνέδριο Ανάπτυξης των Τηλεπικοινωνιών στη Ντόχα του Κατάρ (Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα), το Μάρτιο 2006, υπογράφτηκε από την ITU, την CHI και το Υπουργείο Οικονομικών Υποθέσεων της Ολλανδίας, συμφωνία που θα παρέχει πόρους για διαδικτυακή πύλη. Η διαδικτυακή πύλη θα προσφέρει ασφαλή είσοδο για τη σύνδεση παιδιών σε υπηρεσίες γραμμών βοήθειας, καθώς και συμβουλές μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ή ασφαλή δωμάτια συζητήσεων (chat rooms). Με τον τρόπο αυτό, η CHI ελπίζει να προλάβει νέους που χρειάζονται βοήθεια αλλά δε θέλουν να χρησιμοποιήσουν τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας. Ο τομέας αυτός χρηστών αυξάνεται, και χιλιάδες ηλεκτρονικά μηνύματα φθάνουν κάθε χρόνο σε όλο τον κόσμο.

> Προσφέρονται επίσης στους γονείς τεχνικές λύσεις και υπηρεσίες, με τη χρήση πακέτων λογισμικού, που μπορούν να σταματήσουν "βλαβερού τύπου" online περιεχομένου

Η Διάσκεψη της Τύνιδας και τα Πρακτέα της για την Κοινωνία της Πληροφορίας αναγνωρίζουν τις ανάγκες των παιδιών και των νέων, καθώς και την ανάγκη προστασίας τους στον κυβερνοχώρο

Η Αποστολή της Τύνιδας

"Αναγνωρίζουμε το ρόλο των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην προστασία και τον εμπλουτισμό της ανάπτυξης των παιδιών. Συνεχίζουμε να ενισχύουμε τη δράση για την προστασία των παιδιών από εκμετάλλευση, και θα υπερασπιστούμε τα δικαιώματά τους στο περιβάλλον των ΤΠΕ. Στο περιβάλλον αυτό, δίνουμε έμφαση στο γεγονός ότι τα συμφέροντα ενός παιδιού έχουν πρωταρχική σημασία." (Παράγραφος 24.)

Τα πρακτικά της Τύνιδας

"Επιβεβαιώνουμε ξανά την αποστολή μας να εξασφαλίσουμε δίκαιη πρόσβαση στην πληροφορία και στη γνώση για όλους, αναγνωρίζοντας το ρόλο των ΤΠΕ στην οικονομική ανάπτυξη. Έχουμε αναλάβει την υποχρέωση να εργαστούμε για την επίτευξη διεθνώς αναγνωρισμένων σκοπών και στόχων, συμπεριλαμβανομένων και των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετηρίδας (Millennium Development Goals), ενσωματώνοντας ρυθμιστικές, αυτό-ρυθμιστικές και άλλες αποτελεσματικές πολιτικές και πλαίσιο εργασίας για την προστασία των παιδιών και των νέων από την κατάχρηση και την εκμετάλλευση μέσω των ΤΠΕ, σε εθνικά σχέδια δράσης και e-στρατηγικές." (Παράγραφος 90q.)

"Ενθαρρύνουμε χώρες, συμπεριλαμβανομένων όλων των υπολοίπων εμπλεκομένων πλευρών, να δημιουργήσουν διαθέσιμες παιδικές γραμμές βοήθειας, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη κινητοποίησης των κατάλληλων μέσων. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να γίνουν διαθέσιμοι αριθμοί κλήσης με εύκολη απομνημόνευση, προσβάσιμοι απ' όλες τις τηλεφωνικές συσκευές και χωρίς χρέωση." (Παράγραφος 92.) Σ

Το παραπάνω άρθρο είναι αναδημοσίευση από το περιοδικό ITUnews No 4, 2006.